

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 58. ANULU XV.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Iuliu (1 Aug.) 1867.

49

Sabiu 19 Iuliu.

Istoria regatului unghurescu jóca o rola insemnata in dilele noastre. Insemnatatea acést'a are mare asemenare cu rola ce i s'a venitu si in evulu mediu. Gresielele directiunei ce i s'a datu regatului dela intemeierea lui au avutu in evulu mediu unu rezultatu tristu, unu rezultatu cum nu l'a doritu insusi magiari si carele a fostu in defavórea crestinatátiei si a civilisatiunei.

Cari voru fi fostu principiile de statu, ce le-au adusu magiarii din patri'a loru originala, ne lasa cu totulu indiferenti pentru tempulu nostru. Regatulu dela intemeierea lui au adoptatu principiile si formele feudalismului din invecinal'a Germania. Prin acést'a natiunea magiara a devenitu captiv'a morala a poporului cu carele era marginasia. De aci au urmatu ca relele acelu feudalismu imprumutatu din vecinatate s'a resbunatu si asupra acestei natiuni, punendu-o in o lupta continua pentru independintia ei factica si de alta parte in o lupta de a aduce pre alte popóre mai mici din vecinatatea ei in aceea si póte si mai grea dependintia, in carea se afla ea fatia cu natiunea, de unde si imprumutate institutiunile.

In istoria luptele de felulu acest'a se continua indelungatu si in multe casuri pe nesimtite chiaru si de acei mai competenti. Amu poté dice ca principiile unui sistemu suntu ca nisce spirite nevediate, cari dirigu sortile ómeniloru in ascunsu, lasandu-i sa véda rezultatele numai in momentele de crisa.

Sistemulu feudal fu o amestecatura de electoralitate ereditaritate si aservire. Capulu statului, candu o dinastia nu era in stare sa-si aduca la valóre influintia sea asupra vasalimeii subordonate (principi, conti, baroni, nobili), era a l e s u, candu avé dinastia influintia si nu era strimtorata de nici o parte, atunci antecesorulu designa de urmatoriulu pre tronulu unu membru din famili'a sea. Vasalii erau ereditari, afara de casuri de crime, in despotismulu loru asupra iobagiloru loru si acést'a erau ereditari in miseria loru.

Si in Germani'a si in Regatulu Ungariei capulu statului s'a folositu de classa cetatiéna, ce cu mare necesu se desvoltá, si era favorita prin privilegii de libertati fatia cu vasalii, — ca de unu contra balantiu intre vasalii si supusii sei aserviti aristocratiei cu mai multu séu mai putinu succesu.

Cumca acestu sistemu nu a fostu aptu a produce multu bine pentru ómenime vedemu din istoria. Separatismulu seu mai dreptu dismembrarea societátiei ómenesci era inim'a feudalismului seu mai bine, tem'a principala, a cárei variatiuni erau resbelele si neliniscea perpetua, a cárei parti se incheia totudéun'a cu câte o catastrofa epocala.

Vasalii nisueau de pururea sa esopereze libertati mai mari dela Capulu statului si se puna sarcini mai grele pre umerii supusiloru. Din nisuintia acést'a au urmatu certele cele multe cu corón'a, indiferintia cátra ea, si din aceste, specialu pentru Ungari'a, catastrofa de pre siesulu Mohi (mongoli 1241) si cea dela Mohács (turcii 1526).

In urm'a celei dintaiu Ungari'a a prescristu trei comitate unghuresci Austriei, si in urm'a celei de a dou'a Ungaria remane préda turciloru, iera dupa aceea teatrulu unoru resbele interne pentru corón'a Ungariei, intre Zapoli'a si Ferdinandu I, iera Transilvani'a cu partile anesse din Ungari'a (1571) se secerne pentru sine si forméza unu principatu autonomu.

Aru cugetá cine-va ca ori-ce natiune, ce are sa tréca prin atátea scóle; carea avu sa invetie din perderea independintiei sele treptatu; carea avu sa fia partasia de pericolulu si sórtea acea trista,

de carea se facura partasie tóte popórele menunte numai din acea cauza, cáci elementulu dismembratoriulu alu cuceririi le-a fácutu sa nu se póta intruni in contra muhamedanismului turcescu, — va invetiá, si dupa incetarea pericolului se va intrarmá prin mijlóce ce dau putere in contra altoru periculi ce aru poté sa mai amenintie. Dara nu a fostu asiá.

Dupa ce s'a frantu puterea feudalismului au pasitu alta idea nefericita si adeca cea a magiari sárei. Dela 1700 incóce legilatiunea din Ungari'a cauta tóte mijlócele nu numai de a-si insusi egemonia asupra celorlalte popóre din Ungari'a, ci a le impune limb'a. In Transilvani'a se maturisá acést'a idea cu multu mai inainte. Aici, dupa ce tier'a deveni autonoma (si tributaria inaltei porti si supusa inca altoru influentie, ce deschideau usi largi la atátea intrigi) se mai adause in legilatiunea ei pre lángea cele trei natiuni receperea confessiuniloru, incátu déca unu románu, cá nobilu poté sa fia indreptátitu in afacerile statului pentru nobilitatea sea, era impedecatu pentru religiunea sea. Va sa dica era alternativa séu a renuntia la nobilime si a recadá in o stare obscura séu a parasí religiunea propria si a imbratiosia o religiune, carea sa mantuia cui-va positiunea si beneficiile proveninde din nobilimea avuta.

Nu le amintimu aceste aici pentru cá sa invinuimu numai si numai pre magiari séu pre altu cine-va de stricaciunea, carea s'au adusu natiunei románe, ci numai pentru evidenti'a nisuirei continue in un'a séu alta idea, carea vatema si drepturile si simliurile cele mai sacre ale ómenimeii.

Ratacirea crescea, cu cátu inaintá tempulu si in Ungari'a si in Transilvani'a. Culminatiunea acestei ignorári a dreptului si-a resbunatu crancenu asupra natiunei magiare in 1848/9.

Noi amu indrasni categoricu a dice ca magiarisarea s'a frantu in anulu 1848/9 si magiarismulu a datu proba ca elu singuru si pre terenulu acest'a e in stare a suferi loviri cá cele care le-au suferitu pre terenulu luptelor cu barbarii (mongoli si turci). Glori'a, dupa care tinde mán'a in numele suprematiei si „libertátiei“ pentru magiarisare, a respunsu pána acum numai cu caderi si deceptiuni amare.

Tóta lumea asceptá de nou, ca trecutul va fi servitu de invetiatura magiariloru si ca ei si voru incepe acunósce puterile, voru vedé, ca ale loru nu suntu de ajunsu spre a poté intreprende si terminá ce-va afara de a aduce nenorociri si preste sine si preste cei ce se afla in apropierea loru.

In 1860 resuná depe tronulu imperatescu din Vien'a provocarea la conlucrarea popórelorulu pentru fericirea loru. — Astadi traimu déjà in a dou'a jumetate a anului 1867 si nu vedemu decátu pretensiuni, cároru li s'a si fácutu concessiuni neastepate, dara pre lángea cari se pare ca la deslegarea cestiuniloru celoru vitali ubii magiari totu mai voru cá natiunea loru sa aiba partea leului.

Amu avutu ocaziune a cunósce barbati din natiunea magiara, cari precepu situatiunea si cunoscu care este vindecarea reului ce ne amenintia in comunu dinafara. Trebuie insa sa marturisimu, ca nu scimu ce sa dicemu, candu judecámu opiniunile si dupa aceea faptele aceloru barbati. Noi voimu sa dicemu, ca acele suntu sincere si ele nu potu resbí fatia cu impetuositatea fanatica a multimei. Decátu tocm'a acést'a din urma aru dá poporului magiaru unu testimoniu de mai putina inteligintia politica, si a incredintia egemonia mai multoru popóre uni poporu, ce nu vrea sa asculte fára de acei'a, cari urméza pasiuniloru unui poporu crescutu desmerdatu, — aru fi unu periculu pentru sine, pentru popórele celelalte, unu periculu pentru missiunea carea le e acestoru popóre incredintia.

Ungurii trebuie dara sa o rupa cu trecutul loru incátu se atinge de suprematia celoru-lalte natiunitati, sa asculte vocea egalitátiei si sa nu se rusinezé de ea, pentrucu e unu ce frumosu a nu se radica cu ambitiunea preste deaprópele seu; e unu ce folositoriu, ba imperiosu de tempu care nu face concessiuni, ci sdobesce fára mila pre cei ce nepregatiti stau in calea lei.

Déca celelalte natiuni se lupta cu sine si resemnéza dela multe pretensiuni ce aru putea sa le aiba si ele, pentru cá sa corespunda recerintieloru tempului, cari suntu: infratirea popóreloru si prosperarea materiala si intelectuala, trebuie sa resemne si magiarii din pretensiunile loru pré interesate, mai alesu acum candu li se da atátea ocaziuni, acolo unde au de a face deadreptulu cu poporulu — la alegeri. De alta parte sa se lasé de fantasmagorii nalucitorie cari potu stérni ura reciproca — adeca: de a vedé sub tóta umbr'a câte unu e m i s a r i u.

Eveneminte politice.

Sabiu, 19 Iuliu

In laintrulu tieri decurgu alegerile oficialiloru in comitate, scaunele secuesei, in cetati si orasiele ungaro-secuesci. De mai multe partí audimu esprimendu-se numai nemultiamirea asupra rezultatulu alegeriloru si dóra pentru prim'a data chiaru si din partea inteligentiei magiare. Si acést'a nu cá in comitatulu Zarandului unde, fiindca se alesera in unu comitatu románu, in cea mai mare parte románi, se aflara óre-cari malcontenti magiari, de buciomare asupra si majorisare din partea romániloru, ci pentrucu majoritátile magiare in unele locuri abusara de dreptulu celu mai sacru si luara de mesura la alegeri numai si numai colórea de partid a politica, ignorandu capacitatea si destertitatea chiaru si in conationalii sei.

In Comitatulu Clusului románii au datu unu memorandu la protocolu, carele fu interpretatu de Lad. Vajda. Romanii si esprima parerea de reu, cáci in pr. in. rescriptu, prin carele conclusele dietei sabiane se pune afara de valóre s'a cassatu si inarticularea natiunei románe. Cu tóte aceste romanii voru continuá a remané in neclatita credintia cátra monarcu si suntu convinsi ca natiunea magiara preste curendu va apretiu mai multu amicii'a natiunei romane, cu cátu se va convinge (natiunea magiara) mai tare, ca aceste dóue insule de popóre, in mijloculu elementelor straine ce le incungiuira, numai atunci potu sperá in unu venitoriu siguru, candu ele in aliantia comuna voru pasi contra avversariloru comuni.

Cu asta ocaziune amintimu si de o propunere din partea romaniloru din comitatulu Solnocului interiere, cari ceru cá comitetulu comitatensu sa-si esprime in o reprezentatiune parerea de reu ca In. Regimu a scosu din valóre si articulii privitori la natiunea romána din 1863/4 si ca deslegarea cestiunei de statu a Transilvaniei cátra Ungari'a sa se relege la o dieta tinenda in Transilvani'a. — Detaturile despre cele intemperate preste totu in memoratele comitate, dupa cum se descriu in foi, testéza de o purtare brava si energica dara totu odata si impacabila din partea romaniloru. Aru fi de doritu cá si magiarii sa intieléga odata adeverat'a loru chiamare si pusetiune. —

Senatulu imperialu a capetatu ferii mai de o septamana incóce. Preste vre-o patru dile delegatiunile de ambe partile imperiului se voru aduná. Cesttunea cea mai grea ce se va desbate aici e cuotra de care amintisemu ce-va mai pre largu in nrulu trecut. Acum mai adaugemu scirea ce curséza de vre-o câte-va dile. Se dice ca Ungari'a va determiná percentele ce are de cugetu a le luá asupra-si si va cautá cá sa nu primésca atát'a incátu sa supuna tier'a la sarcini prea grele. Partea de dincolo de Lait'a inca cugeta sa faca totu asiá. Se intielege

de sine ca atunci trebuie sa remana o diferenta, unu restu. Ce sa se faca cu acest'a? Se siop-tesce, mai departe in privinta acest'a, ca restulu a-acest'a, fiindu ca nu se afla cine sa-lu platésca sa se stérge prin o reducere de camete. Scirea acé- st'a o aduce „Mähr Corr.“ fôia sub influint'a lui Giskra, presiedinte alu casei deputatiloru din sena- tulu imperialu.

In Croati'a mergu lucrurile, dupa cum le in- falsiésca diuariele totu câtra mai seriosu. Institute curatu literarie se oprescu in activitatea loru. Chiaru si diuarie dualistice ca „N. Fr. Pr.“ suntu ingrigite de reesit'a cu politic'a regimului observata asolo.

Intra Franca si Prussia se pare ca conflictulu ia forme totu mai pipaibile. Câ semnii provestitoriu de unu rebelu se insémma de d'uar- istica cris'a ministeriala in Parisu si construirea duoru castre la Lille si Besancon.

In Italia partid'a actiunei crede ca a ven- itu monumentulu a pune mân'a pre Rom'a si a face capetu domniei papale cá domnu pamenténu.

In Spania revolutiunea curge, fara a se puté sugrumá.— Asemenea in Creta si Bulgari'a.

Onorata Redactiune! Binevoiesce a primí in pre- tiuit'a fôia „Telegrafulu Romanu“ unu articolu, pe responsabilitatea mea:

Motto:

„Perirea ta din tine Israele!“

Precum potu vedé onorati cetitori din motto, susu amintitu, nimicu imbucuratori nu ve potu impartasi, ci unu lucru tristu, care s'au repetitu inca si pe airea intre Romani, scene dejositorie pen- tru natiunea romana cu ocaziunea alegeriloru de amplotiati in Comitatu Alb'a superiora decurse in 24, 25, 26 si 27 a l. c. din partea unoru nepri- ceputi si unoru priceputi, in sa egoisti si slabi la sufletu. Eu voiú lasá, cá fapt'a se vorbésca des- tulu de chiaru enaróndu pre scurtu tóta alegerea.

Comitele supremu Láday Augustu, de vitia Ro- mánu, au conchiamatu pe membrii ordinari si ono- rari pe 24, la consvátuire, despre modalitatea ale- gerei respective candidarea amplotiatoru, pe 25, in- se la alegerea loru, dara pre 24 numai trei Románi, intre cari si D. Administratoru protop. Ghiej'a din Hasifalav, Unguri inse la vr'o 50, si in fati'a ace- stei majoritati absolute au inceputu Comitele Su- premu a-si dá celu mai scumpu dreptu din má- na, dreptulu de candidare, dicendu, ca voiesce a fa- ce candidarea in contielegere cu Comitatu comi- tatensu, cá sa pasiésca mai siguru si mána in má- na cu Comitatu, si au concesu, cá sa se stato- résca acelu principiu infernal, ca numai ómeni din Comitatu acest'a si posesionati potu fi candidati, prin care principiu fura Románi apti la oficiu cu frumosu eliminati din candidatiune din partea Ma- giariloru si cu ajutorulu Comitulu supremu, pen- truca Románi cu pracsá si censuri nu au fostu neci unulu din Comitatu acest'a, cari aru fi potutu fi candidatu la posturile cardinale in deosebi celea de justitia, dintr'alte inse erau destui. D. Administra- toru destulu protestá in contr'a acestui principiu spunendu-le fratiloru magiari, ca, déca vreau sa fia ei toleranti fatia cu Románi si déca vreau cá sa impace spiritele neodichnite ale Romániloru — prin redicarea la valóre a principiulu de egala in- dreptatire, atunce se primésca, fiindca din Comi- tatulu acest'a n'avemu juristi absoluti calificati la tóte posturile de justitia,— si straini din alte Co- mitate, pentruca suntemu toti fii a unei si aceleea-si patrie; de acést'a parere au fostu si Grf. Haller lo- zef si putni alti Unguri, dara s'au redicatu unu Kóntzei dela Fagasiu, care spumá din gura, cá se capete si elu parte din léf'a amplotiatoru, si au strigatu cu voce iritata si iritatóre, ca, déca Ro- manii n'au individi calificati din Comitatu acest'a, atunce loru nu le trebuie din altu Comitatu, si de o camu-datá se fia Románi indestuliti cu amploti- atii magiari, pána se voru calificá si Románi pe aici, si in urm'a acestei pareri s'au alaturatu ma- joritate precumpanitóre a magiariloru la principiu- ulu de possessiune; s'au alesu apoi o comisiune de 12 membrii sub presiudu Comitulu supremu, cari se compuna candidatiunea pe bas'a susu atinsului principiu si se o astérna inaintea adunárei in 25 a l. c. spre aprobarea Comitulu legale, pentruca a- ceea adunare a fostu numai preliminarie si privata.

In 25, s'au deschisu siedinti'a Comitulu, la care se infatiésara Románi intr'unu numeru fru- mosu de vre-o 40 membri in ordinea cea mai buna in fruntea loru preotii, in ca si D. protopopu Boiu din Sighisórá si d. Iosifu Siulutiu Vice-comitele

ca membrii onorari alu susatinsului Comitatu au o- noratu adunarea cu presentia loru; conducatoriulu si vorbitoriulu Romániloru au fostu D. Administratoru. Dupa multe debateri despre un'a adresa la Maje- státtle Sele si la Ministeriulu magiaru, la care des- bateri numai magiarii participara vorbindu intre al- tele Grf. Bethlen Gáboru jun. unu ce neaudit, ca Majestatea Sca Regele trebuie sa multiamésca ma- giariloru, si nu magiarii Maj. Sele, ca s'au potutu incoroná cá Rege, s'au alesu o comisiune spre e- laborarea acelei adrese si apoi s'au pasitu la scruta- rea celoru candidati de comisiunea de 12. Candu se ceti numele dlui Siulutiu cá candidat de jude supremu la oficiatu, se escá murmuru si nepla- cere, contradicere, ca nu este possessionatu, altii ca este si atunca iarasi Kóntzei si Csongradi, in mána cu unu batiu de pecurariu, au reflectatu, ca n'are si se nu socotésca Románi, cá acestu Comitatu e dóra acelu cuibu séu unghiu, unde cáti totí Romani amplotiati sa ocupe posturi, déca nu potú inchiepe intr'alte Comitatu, dlui Adm. le-au spusu, ca sa se lase de principiu acél'a de possessiune, cá se póta inchiepe pentru bunaintielegere si Románi in oficiu, dara magiarii n'au vrutu sa-lu bage in séma si au statu pe lángra principiu de possessiune, ma in ca Gráfu Bethlen Gáboru jun. au scapatu din gura acelea cu- vinte vatamatóre: menjenek Oláhországbon adeca duceti-ve in „Tier'a romanésca“ — nu au vrutu se iéie in consideratiune pe Románi, de-si s'au redi- catu D. Láday Stefanu Judele procesuale, fratele Comitulu supremu, si in cavinte petrundiatóre si de- stulu de calduróse le-au spusu fratiloru magiari, ca se faca dreptate si sa nu iéie in consideratiune possessiunea, pentruca mosiuti'a cea putna, ce au avut'o parintii Romani, au chieltoit'o cu incetu pen- tru crescerea fiiloru la scolile cele multe si scumpe, incátu nu li-au remasu nimic'a alt'a, decátu copii abso- iuti de studie, si acestor'a voescu fratii magiari ale luá lncá si oficiulu, pentru care s'au calificatu?!, pen- tru ca mai departe in instructiune, de-si se face provocare la art. I din 1791, carele numai despre nobili posesionati vorbesce, acum'a in sa suntu si alti posesionati, nu este nici o pomenire de pose- siune la candidarea séu castigarea unui postu din vre-unu Comitatu, ci numai de calificatiunea, ca- racterulu nepatatu si studii séu pracsá — de-si Grf. Haller Iosif au spusu, ca se nu fia magiarii asiá scrupulosi si sa nu eschida pre románi prin principiu acél'a dela oficiu, ci sa fia mai drepti, si sa primésca románi si din alte comitate in candidatiune, pentru ca possessiunea romániloru jace in sciénti'a, carea si-au castigat'o ei prin studii si o póta acum in capu; — totusi prin aclama- tiune s'au stersu D. Siulutiu, de-si e membru ono- rariu alu Comit. din list'a candidatiloru; — apoi s'au primitu Ioane Dum'a care e casatoritu de cu- rendu in comitatu, dara si are possessiune in can- didatiune de vice-comite, candu in sa au venitú nu- mele Asesorulu Alecsiu Onitiu, jude censuratu si cu pracsá in cause judiciarie, si possessionatu in Co- mitatu acest'a, atunca se escá disput'a cea mai mare, pentru ca unii magiari vreau a primí in can- didatiune, altii nu, pentru ca-i numai de acum'a pose- siionatu si inca unu Csongradi din Sieic'a-mare s'au cutezatu a observá si aceea, ca cine scio pre ce cale s'au castigatu acelu contractu, cu care s'au legitimatu Onitiu inaintea Comitulu, si asiá dara nu se póte primí Onitiu in candidatiune, de abiá disera vre-o cáti-va magiari de lángra més'a cea verde, unde se imbuldiau in giurulu Comitulu su- premu atátu votanti cáti si nevotanti, cá candu aru fi fostu tergu, ca se nu primésca in candidatiune, Comitele supremu grábi indata ai sterge numele lui Onitiu a fara asemenea si alu lui Perti'a Dumitru, concipistu si juristu absolutu cu esamenu de statu si cu pracsá judiciaria, de-si románi intr'unu glasu protestara in contr'a acestei proceduri, prin carea se eliminau Románi calificati din candidatiune cu ajutorulu Comitulu supremu de vitia romana. Pre urma au venitú numele lui Montiu Simionu, Can- celistu, juristu absolutu si cu pracsá, care, de-si nu e possessionatu in Comitatu acest'a, dara insu- ratu in Hedhigu, s'au primitu cá uniculu candidat de Asesoru románu. Amu sa observediu inca si aceea, ca candu au venitú numele unui Kelemenu vice-notariu in candidatiune inainte, atunci unu Kas- sai au redicatu cuventu pentru elu, ca Kelemen e po- sesionatu in Hasifalav, dara, de-si au contradisu D. Administratoru la aceea, ca aru avea possessiune acolo, totusi i-lu primí Comitele supremu in candi- datiune. — De jude procesuale numai unu románu si adeca fratele Comitulu supremu. Prin urmare románii avura in candidatiune la 26 posturi cardi-

nale, de amplotiati numai trei candidati. —

Indignati de acésta portare atátu a magiari- lorn, cáti si a Comitulu supremu, pre carele va cadea tóta responsabilitatea unei atari alegeri, la care au concesu, cá románi calificati sa fia elu- dati din candidatiune, si la care au lasatu, cá ro- máni sa fia prada magiariloru si in deosebi unei partide periculóse ale loru, románi au insinuatú prin graiulu dlui Administratoru Ghiej'a protestu solemn in contr'a candidárei rezervandu-si a-lu compune in scrisu pána in diu'a urmatóre. —

Románi se adunara si compusera protestu cu ajutorulu intelegintiei de aici, in deosebi a Dlui Rusu Asesoru si Siulutiu vice-comite etc., care pro- testu se si predá in diu'a urmatóre Comitulu comi- tatense. Cuprinsulu acelu protestu e ca románi nu suntú multiamiti cu candidarea, pentru ca aceea s'au făcutu in contr'a instructiunei, de óre-ce in- structiunea postesce individi calificati si cu caracte- ru nepatatu, si nu si cu possessiune, instructiunea ii da dreptu Comitulu supremu a-si alege candi- dati de acei'a, cari suntú apti in intielesulu instruc- tiunei, Comitele supremu in sa si-au datú dreptulu din mána, cá vre-o cáti-va magiari interesati cari tremurau dupa platuti'a amplotiatoru, sa scóta apoi pre románi afara din candidatiune; la deciderea in- trebárei acelei'a, ca óre trebuie sa fia possessionatu candidatulu, nu s'au intrebuintiatu nici o votisare, ci numai strigarea a mai multoru magiari cu „he- lyes“ séu „nem helyes“ au fostu decisiva pentru Comitele supremu spre a primí pre cine-va in can- didatiune, dara strigarea romániloru nu s'au luatú in consideratiune. Mai departe s'au spusu in pro- testulu, ca Comitele supremu n'au avutú dreptu a sterge pre D. Siulutiu cá membru onorariu a Co- mitulu, si pre Alecsiu Onitiu cá possessionatu din list'a candidatiloru. — Mai in urma s'au amintitu in protestu si aceea ca trist'a dovéda a tolerantiei magiare, ca acelu conte Bethlen Gáboru, pre carele románi prin ajutorulu Cancelistulu Perti'a spre a face placere Dlui Comite supremu Augustu Láday i-lu alesera de deputatu, promitiendu romániloru e- gal'a in dreptatire, au indrumatu pre románi a-si cau- tá posturi in tier'a romanésca! (Auditi fratiloru, ca noi nici tolerati nu mai suntemu aici ci trebuie sa mergemu in tier'a romanésca! acést'a e dreptatea proclamata de ministeriu? asiá se asculta legile si ordinatiunile cele mai inalte?) — Protestulu se subscrise de cei competenti; numele Dlui Siulutiu in sa nu-lu vediarámu, bagu séma au socotitu a fi bine a nu-lu subscrie, cá sa nu-si pérda seraculu pánea de tóte dilele, ma ce e mai multu cá mem- bru onorariu au avutú dreptu de a vorbi si in adu- narea si a aperá caus'a natiunala atacata dintr'atá- tea párti de magiari, si de Comitele supremu lesáta in numele Domnulu, dara au tácutu cá pescele, a- semenea D. Protopopu Boiu nu sciú din ce inte- resu au tácutu cá pescele, au dóra din acea causa, ca pentru multiamita ea pre contii Haller i-au scapatu densulu de sub furci in 1848 acum'a ei nu aperara pre románi candidati? — apoi me rogu, cum póte reusi caus'a natiunala, candu cei competenti nu-si apera natiunea loru cu atátea atacuri nedrepte!

Uitasemu a aminti, ca in protestu s'a disu si aceea, cá dechiarandu románi acésta candidare de ilegalá nu voru luá parte activa la decurgend'a a- legere.

Pre lángra tóte, ca cu totii ne-amu intielesu, ca la o atare alegere sa nu luámu parte si toti cari in catráu sa mérga a casa, pre lángra tóte, cá s'au dechiaratu omu de nimic'a acél'a, care va luá parte, totusi s'au aflatu ómeni de acei'a intre románi, cari au stricatu acésta frumósá solidaritate, si in locu sa tramita pre ómeni a casa i-au retinutu si i-au con- dusu la alegere, precum au făcutu Cancelistulu Far- casiu; judele procesuale Láday si preotulu gr. or. Cioflecu cu d. Chioreanu din Hedvigu numai si numai pentru aceea, cá sa póta reusi cei trei candidati ro- máni, de-si li s'au spusu alegatoriloru, ca magiarii pre Dum'a Ioann nu-lu voru alege de vice-spanu, dara pre Montiu si pre Láday ii voru alege de ce au fostu candidati si fara ajutorulu romániloru, pentru cá sa scóta ochii romániloru cu vre-o doi amplotiati románi, precum facura sasii cu alu 13-lea senatoru in Sabiu; si asiá s'au si intemplatu ca Montiu se alese de asesoru, Láday Stefanu in sa de jude procesuale, de-si e frate-seu Comite supremu totu in acelasu Comitatu. — Cumu audu multi ro- máni alegatori fura corumpti si prin beuturi si bani spre a luá parte la alegere si spre a dá voturile candidatiloru magiari, acést'a e solidaritatea romana? prin ómeni de acei'a sa reese caus'a natiunala? si inca sedusi de románi intelegenti? —

Eata list'a candidatilor :

La oficiolatu :

Grf Haller Ferencz, jude primariu. Bartta Lajos v-comite Köntzey Károly v-comite. Apáti Péter notariu primariu. Tompa László vice-notariu. Kovács László archiviariu. Pocza Gyula, Csiki Iozsef. Mihály Pali, Maurer Gábor, Cseh Sándor, Ládai István, Motok Ferencz, Csongrádi Mihály, Jozsa László, László Ede.

La judecatoria :

Elekes Gál presedinte. **Asesori :** Csisér Albert, Gibjin Lajos, Köntzei Ferencz, Babos Gyuri. Muntiu Simionu, si Mihály Károly, V-notariu Kelemen György, protofiscalu Szabaszalai Károly V-fiscalu, si unu locu de Asesoru au ramas golu, pentru ca alegere Elekes Pál au capetat majoritate de voturi si cá asesoru, asemenea Gilyen Lajos si cá vice-fiscalu. Déca se va lua in consideratiune proportiunea populatiunii acestui Comitat, de-si celu mai seracu de inteligentia, adeca románi la 50,000, magiari 10,000, si sasi vre-o 4-5000, atunci ve puteti face o ideia despre proportiunea cea maiestrita a susu atinsiloru amploiatu. — De pre airea au fostu destui románi de candidatu, daru românulu Comite supremu dandu-si dreptulu de candidare in mân'a magiariloru si concediendu principialu de possessiune, despre care altmintrenea nu e vorba in instructiune. Acum'a totu omulu i-si póte pune intrebarea simpla, ca óre de ce au procesu asiá precum au procesu D. Ládai Comitele supremu ? si ispitindu eu dupa cauza, amu aflatu din fonte sigura, ca infruntatu fiindu de mai marele seu pentru nisce frecári personale avute intre densulu si Grf. Haller Ferencz si denuntiatu fiindu, ca voiesce a face comitatu romanescu din acést'a etc., de alta parte de frica, cá sa nu-si pérda postulu sen prin intrigele unoru magnati magiari, au trebuitu sa candideze cátu de putini románi, ma inca si pre fratele seu s'au maniatu, ca de ce au vorbitu in numele romániloru, ma inca nici pre D. Administratoru Ghicaj'a, carele au vrutu sa vorbésca in diu'a din urma a alegerii in interesulu romániloru l'au opritu a vorbi cu „taci!“

Ce-va insa despre persónele alese: Grf Haller Ferencz e acelu omu, carele au cutezatu pre Comitele supremu a-lu denuntia între altele asiá: (vedi alaturat'a tidula), fara cá Comitele supremu sa-si iee satisfactiunea legala, — carele au denuntiatu pre unu Asesoru românulu la Guvernulu pentru abusu cu potestatea oficiósa, care insa dupa acte este dovedita de calumnia si pentru carea Asesorulu au cerntu introducerea cercetării; eu cu dreptu intreb, ce va fi de Comitatulu acél'a, unde o atare persóna figuréza ea jude supremu ? asemenea Tompa László sta sub cercetare pentru abusu cu potestatea oficiósa si totusi s'au alesu de amploiatu, asemenea despre Ede László se vorbesce, ca D. Iohn mai demultu l'au aretatú la Guvernulu pentru prapadirea de bani diferiti si o fata tulere.

D . . . t . . .

„Romanulu“ face la o depesie primita despre arestarea d. Candiano urmatórele reflexiuni:

„Publicandu acést'a depesie ne implinimu dóne datorii. Un'a, a face cunoscutu faptululu dlui ministru alu afaceriloru straine, spre a reclamá contra unei arestári atátu de ilegale, déca in adeveru s'a facutu precum dice depesia de mai susu, pre unu pretestu atátu de neadeveratu cátu este si absurdu. Sa engete ministeriulu magiaru la ce se espune candu vomu adoptá si noi cá represalii, asemenea preteste.

A dóu'a este a spune din nou magiariloru, ca românii de aci n'au facutu, nu facu si nu voru face propaganda in Romani'a de preste Carpati. N'au facutu nu facu si nu voru face, cáci, multiamita ceriului, n'amu fostu bantuiti de bóla barbara, si din tote puncturile de vedere ucidietóre, a concistelor. Románii au ayutu inteligentia politica a nu lucrá nici chiaru pentru cele mai legitime anesiuni.

Tempulu concistelor a trecutu, si candu unu guvernulu seu o natiune lucréza pentru ideile ce suntu trecute, putrede, ei sciú, ca acea lucrare va produse de siguru peirea acelui guvernulu si chiaru a acelei natiuni.

Ei sciú ca ide'a cea noua, ide'a cea domnióre si puterica este reconstituirea natiunitatiloru; si sciú asemenea ca acea reconstituire pentru a fi buna si tare, nu trebuie sa se faca cu sabi'a si si nici chiaru prin emisari si prin propagante intortonchiate.

Candu este o adeverata afinitate între dóne corpuri, candu este o atraptiune naturala. acea putere este atátu de mare incátu de sinesi, prin ea insasi, va invinge obstacolele, si moleculele corpului se voru cautá singure unele pre altele, se voru atrage si se voru lipi între ele, conformu legiloru naturei; candu insa, prin felurite transformári s'a perdutu deplin'a sfinitate, atunci incercárele voru fi de prisosu si chiaru o lipire silnica nu va mai puté face decátu o constituire de molecule prin justapositioni, ce se voru redesperti la cea dintaiú lovire. Urmandu dara fara sioveire, cu credintia si cu inteligentia legile naturei, Románii din Principatele-Unite, n'au trebuintia a se ocupá decátu de desvoltarea loru morala si materiale, si nu voru suscitá veciniloru loru nici celu mai micu neajunsu.

Déca magiarii au isbutitu a face pe croati, pe serbi, pe románi, a se lipi de densii, a se contopi cu densii, seu a se confederá si a trái in armonia si fratia, noi n'avemu nimicu a dice ba inca le vomu pósti in sinceritate cea mai mare propasire, si vomu cautá ale aretá, in ori ce ocaziune, si a le aretá prin fapte cea mai deplina fratia. Au trecutú tempii in cari pentru cá un'a natiune sa prospere trebuia se fia mare prin numerulu ei. Natiunile devinu mari acum prin cultur'a morale si materiale si prin valórea idealului loru, si la aceea marire adeverata aspira românii din Principatele-Unite, aceea marire o urmarescu si la aceea marire suntemu sicuri ca in curendu voru ajunge. Fia dara liniscit, vecini nostri magiari, si créda, ca in vitoriu ca si in trecutu neci umbra macaru a unui neajunsu nu le va veni dela noi. Si déca nu punu temeiu neci pe dovedile morale ce le puseramu in vedere, déca idealulu loru, ce este acél'a alu timpiloru barbari, i oprescu de a intielege pe alu nostru, apoi le vomu dá un'a alt'a dovada ce suntu in stare s'o intielega. Ei bine, le vomu dice: chiaru de n'amu fi petrunci de ideile cele noua, chiaru de a mai urmari, cum ne presupuneti, judecandu-ne dupa voi, unu intr'unire silnica, chiaru asiá n'amu avé trebuintia de emisari si de propagante; cáci unde putemu gasi emisari si propagantisti mai buni decátu voi, decátu procederile vóstre in privint'a Croatiloru, a Serbiloru si mai cu séma a Romániloru ? Nicaire; si déca putemu avé vre-o temere, apoi ea este aceea, ca loviti atát'a de tare incátu radicati pré iute furtuna in contra vóstra si mai cu séma in contra Austriei, care se pune prin voi in nóve pericole, si asup'a cáror'a noi ne silimu necontenitu sa-i atragemu atentiunea.

Missiunea magiariloru si a romániloru in cestinnea orientale.

Acést'a este titulu unei brosiure de 22 pagine, esita in dilele acestea din tipografi'a lu Iosifu Kertész, librari'a lui Eggenberger, in Pest'a, scrisa de unu anonimu. Facemu cunoscuta acést'a brosiura onoratului publicu, in urmatórele:

Autoriulu incepe spunendu, ca anulu reinvierei constitutiunii magiare 1867, numai asiá va deveni funtele unui venitoriu f-ricé pentru magiari, déca ei esaminandu bine relatiunile politice, delaturandu tote interesele individuali posite de egoismu, vanitate si pofta de glori'a si de domnia, si voru consacrá tote stárniutiele pentru venitoriu natiunii si a patriei loru.

Spune apoi, ca dupa cum stau relatiunile de fatia ale Europei, nu este tempu de pierdutu, si ca spiritulu seculului demanda, ca luandu stégulu in mana, sa cuprinda astfelu de pusetiune, incátu Europ'a, fara de nici o temere sa le póta incredintia (magiariloru) rolulu de mentoru pentru tiner'a libertate ce este a se elupá in oriente.

Amintesce ca inimici gigantici amenintia nu numai natiunea loru ci in genere libertatea si civilizatiunea Europei, si ca in aperare li se vine magiariloru unu rol de conducatoriu, din care cauza e de lipsa cá sa grabésca a-si cunosce chiamarea si a-si lamuri parerile, — cá cátu mai curendu sa se póta aliá cu acele eleminte, a cároru interese mai sánte chiaru asiá pretindu sa tina cu ei, precum pretindu cá sa nu le ignoreze ei pre acelea.

Trecendu apoi la soiriile de popóre între cari se afla magiarii, autoriulu constatéza ca ei se afla între trei semintie gigantice: cea slava, cea germana si cea latina, si dupa ce arata ca atátu cea slava cátu si cea germana voindu a exercéa o suprematia asup'a Europei intregi, un'a

este mai periculósa decátu cealalta pentru magiari, continua astfelu:

„Aliatululu naturalu alu magiariloru este soiulu latinu. Atátu germanii cátu si rusii nu vedu in natiunea magiara decátu o pedeca pentru scopurile loru, ióra latiniú vedu in ea celu mai puternicu muru aperatoriu alu puterei si alu autoritatiloru loru. Cei dintaiú au neaperata trebuintia, ca pentru ajungerea scopuriloru loru, sa-si aservésca pre magiari; ióra interesulu latiniloru pretinde ca Ungari'a sa fia cátu mai libera si cátu mai puternica.

„In momentul, in care germanii seu rusii si-au ajunsu scopulu, puterea latiniloru este fránta, si influint'a loru in Europ'a restrinsa la minimum, si cu acést'a si libertatea aru fi pentru seculi ingropata in partea nóstra de lume. Pentru a impedécá acést'a, latiniú trebuie sa spriginésca acele eleminte, pentru cari inca e cestiune de vietia nimicirea preponderantiei de putere, atátu a némtiului cátu si a russului.

„Ca aici, strimtorati între germani si slavi, si pre lángá spriginirea vitieloru latine cari-su mai departe, singuri n'amu fi in stare a ne pastrá independint'a pre mai lungu tempu, este afara de tota indoiéla; si asiá trebuie sa ne intórcemu atentiunea, la acelu elementu vecinu, alu cáruu interesu este identicu cu alu nostru, si pentru care nu póte fi nimic'a mai de doritu, decátu cá sa afle in noi unu aliatu sinceru si puternicu; trebuie sa ne intórcemu atentiunea la aliatululu, care si fiinduca e de acelasi soiú cu latiniú inca póte contá la spriginirea loru (latiniloru).

„Acestu elementu lu aflámu in vecinii nostri románi, intielegendu aici intréga natiunea, atátu pre locutiunii Principatelor, cátu si pre cei ai Bucovinei si ai Besarabiei.

„Déca privimu la partea resaríténa a Europei, este cu neputintia a nu observá particular'a situatiune e natiunii magiare si a celei románe. Aceste dóne natiuni se infigu cá o secure ascutita in corpulu soiului slavu impartindu-lu in partea russa de média-nópte si in partea greco-slava de amédia-di.

Slavii de amédia-di, cari aru vreá sa se scóta cu ori-ce pretiu de sub apesarea semilunii, deocandata nu aflá alta cale pentru acestu scopu, decátu a se aruncá sub aripele puterniculu Czarulu rusescu si in intielesulu panslavismului a se uni cu slavii dela média-nópte.

„Austri'a, a cárei situatiune o cunoscemu si o scimu, dela Sadowa, putina sperare ne lasá in privint'a venitoriuului ei; si cu cátu se va slabi Austri'a mai tare, cu atát'a se incuragiéza mai tare slavii de amédia-di pentru a atacá cu celu mai mare prospectu de reesire domniea turcésca, care dela puterea cea mai de aprópe interesata, dela Austri'a n'aru puté capeté nici unu ajutoriu. Impartiérea Austriei aru luá-o asup'a-si Czarulu rusescu costandu-i acést'a putina ostenéla, si asiá unirea slaviloru, de média-nópte cu cei de média-di s'aru indepliní preste cadavrulu natiunii magiare si a celei románe.

„Pána candu slavii de média-di si-asiadá sperarea de libertate in ide'a panslavismului, pána atunci noi magiarii si românii suntemu continuu in periculu; de aceea este chiamarea acestoru dóne natiuni cá tinenú strinsu laolalta, sa nimicésca aceste tendintie de unire a slaviloru.

„Lupt'a între vitiele natiunii slave pórtá in sinulu seu celu mai mare periculu atátu pentru magiari cátu si pentru románi, incátu Czarulu si-aru trece ostile menite spre subjugarea slaviloru de amédia-di totu prin tierile nóstre, si asiá fiindu neincetatu esposi la inundarea natiuniloru barbare, atátu desvoltarea nóstra materiale cátu si cea spirituale aru fi nimicita.

Slavii de amédia di n'aru dorí nimic'a mai tare, decátu a se eliberá de sub domniea turcésca fara de influint'a rusésca, si ei aru fi cei mai buni amici si cei mai credinciosi spriginitori ai acelor natiuni, cari le-arú aperi nedependint'loru contra puterei rusesci.

„Cumca acést'a parere a mea e fundata, adeveresce politic'a lui Bismark, alu cáruu scopu este a dimic'a pre Austri'a, a estinde puterea nemtiésca pána la marea négra si prin acést'a taiendu panslavismulu in dóne, a ajutat slaviloru sa-si ajunga independint'a eludendu influint'a rusésca. — Bismark nu fara de caus'a a facutu pre Carolu de Hohenzollern se primésca tronulu Romániloru, din care si-a formatu

o statune de avangarda pentru germanismul ce înaintéza spre resaritu.

Dupa aceste auctoritate vine la alu doilea periculu: la germanismu. Spune, ca intr'a-deveru némtiulu prin cultur'a sea e chiamatu a deprinde mare influentia asupra ungariloru si a românilor, dara, cine cunoște caracterulu némtiului, trebe sa scie si aceea ca elu nu se indetalesce cu estinderea culturai sale, ci unde si-o estinde acésta, totu odata cerca, numai se póta, sa-si estinda si puterea. Marturisesce, ca deca aru trebui sa aléga, mai bucrusu si-aru supune gramadii jugului rusescu decâtu protectoratului némtiescu; apoi resume astfelu:

„Cu unu cuventu natunea magiara si româna nu potu asceptá alt'a nice dela némtiu nice dela némtiu nice dela rusu, decâtu persecutiuni si atetate indreptate contr'a libertátiei si a nationalitátiei lor, pentru a câroru incungiarare, trebe sa lucrâmu din tóte puterile intr'acolo, cá in tóte impregiarile sa le tinemu eparte dela noi, ce nu putem ajunge altmintrea, decâtu deca cu trupu cu sufletu vomu tiné la olalta.

Alianti'a nóra, care aru fi celu mai mare triumfu alu civilisatiunei, alu epoei, n'aru remané fara spriginu, încátu, si deca vomu abstrage dela interesarea slaviloru de média-di, desvoltata mai susu, totu soiulu latinu aru spriginu cu garanti'a sa putererea nóra in radacinata in alianti'a nóra.

„Napoleonu III. întoná in timpurile din urma, de repetite ori necesitatea marime Austriei, despre pusefiunea-iteritoriale de acum n'a vorbitu nemic'a. Acést'a nu trebe s'o trecemu cu vederea; pentruca Napoleonu a numitu acelu conceptu, care ia plutitu inaintea spiritului seu, dupa ce Austri'a in interesulu ecuilibrului Europei si implinesce detori'a cum si-o implinesce;— cu tóte aceste declaratiunea Imperatului francesiloru póte servi de mangaiare si impintenare mai alesu pentru acele natiuni, cari dupa soiulu si situatiunea lor geografica suntu chiamate a formá acelu statu care se sustina acelu ecuilibru.

„Intrebu acum asiá dara, ca pentru formarea unui atare statu intermediatoru, a cârui chiamare aru fi satina in siacu pre rusi si pre némti, cari natiuni aru fi mai apte, decâtu magiarii si români, cari nu-su ruditi neci cu rusulu neci cu némtiulu si cari si in privint'a situatiunei lor geografice suntu mai bine asiediati?

„Ca, deocamdata, din motive usioru de intielesu, inca nu ne sta in putere a mijloci acésta alianti'a fericita a acestoru dóne natiuni, o scimu;— in sa credu ca si pâna atunci, pâna candu s'aru puté discutá pro fatia, detorint'a fia-cârui adeveratu patriotu ungaru si românu este a lucrá intr'acolo, cá între aceste dóne natiuni sa se formeze un'a relatiune amicabile, cá chiamarea imprumutata sa li se prefaca in convingere ca venindu in chiaru cu sine in privint'a venitorului lor, in momentulu periculului punendu umeru la umeru se póta primí cu arm'a fulgerat'oria in mâna pre inimici contrari libertátiei si nationalitátiei lor.

„Voru întrebá on, cetitorii mei, ca in ce modu s'aru puté infintiá o atare alianti'a, pre candu acést'a pretinde precedintie, cari pre cale pacinica nu se potu ajunge?

Inainte de a responde la acésta întrebare. auctorulu întrebá, ca relatiunile de fatia ale Europei potu-se numi pace? si responde ca acést'a nu e pace, ci e lupt'a cea mai pericul'osa, pentruca e secreta, care se intempla totu pre cont'a libertátiei si a civilisatiunei. Apoi întrebá mai departe astfelu: „cine aru fi cugetatu, ca se afla si între noi magiarii de acest'ia, cari sub masc'a libertátiei si a patriotismului staruescu dupa unu scopu, care pune in prospectu pentru unguri: sórtea nefericitei natiuni polone; cari voescu a aduce Ungari'a sub domnirea unui Romanow, cautandu-si salvarea in protectiunea rusésca!! Acesti ómeni asiá se sfatosiescu inaintea acelor'a pre cari voescu a-i castigá pre sém'a lor: desemnatulu principe rusescu, indata ce si va pune piciorulu pe tronulu ungarescu va deveni cu trupu cu sufletu din crescutu pâna in talpi ungaru, si va aflá a fi in interesulu seu deca noi ungurii prin terorizare vomu tiné in corda pro celalalte nationalitáti de sub corón'a lui Stefanu.“

„Acést'a n'are lipsa de neci unu comentariu: pentruca natunea, care numai pre calea protectiunei si prin terorizarea altoru nationalitáti cugeta ca si va ajunge independint'a, a plecatu spre perire.

Apoi incheie:

„Pentruca spre scopulu aretatu mai nainte sa se póta infintiá o alianti'a între magiari si romani, inainte de tóte e necesariu, cá sa vada lips'a aceste aliantie, ca judecandu impregiarile fara de neci o preocupare se incete cu frecárele nationali esercitate de elemente straine; si recunoscandu cátu de tare suntu avisati la spriginirea unui alt'ia, sa staruiesea a se mantui cu totu pretiulu de profetii cei falsi; si ca staruintelor indreptate spre acésta alianti'a a lor sa deie atare espressionu publicu nationalu încátu puterile interesate se véda ca in aceea s'a pusu piétr'a fundamentale la o atare putere, care se fia chiamata servi de bulevardu aperatoriu pentru natunele si libertatea Europei amenintiate de rusi si de germani.

„Indata ce magiarii si români voru dechiará in principiu acésta alianti'a, Franci'a, puterniculu conducatoriu alu soiureloru latine, nu va intardiá a aduce pre tapetu in tóta estensiunea cestiunea orientale care nu se póte amená, mai multu, si a mijloci in totu modulu deslegarea ei.

„Analizarea mai pre largu a acestei deslegári, vomu impartasi-o in scurtu tempu, la momentulu aptu spre aceea; sirurile acestea deocamdata sa servésca numai de o admoniare atâtu magiariiloru cátu si romaniloru, ca in istori'a lumii li se va veni loru celu mai gloriosu locu, deca si voru cunoște bine misiunea, si nu se voru lasá a se conduce pre cale ratacita de acei'a caira pentru intese straine voiescu sa-i fina in totu modulu departe unulu de altulu.

„Libertatea si nedependint'a Europei aterna dela deslegarea cestiunei orientale, iera deslegarea cestiunei orientale in folosulu séu in daun'a viitorului si civilisatiunei popórelor cari staruiescu dupa libertate, aterna dela conduita natiunei magiare si a celei române.“

Principatele române unite.

Mari'a Sea Domnitorulu, dupa o lunga caletoaria fácuta in partea de peste Milcovu a tieriei, a sositu in capitala Luni la 10 cur., la óra 1 din nópte, in deplina sanetate, insotita de D. Ministru instructiunei publice si alu culteloru.

La capulu judetului M. Sea fu intempnatu de D. prefectu respectivu si condusu pâna la bariera Mogosiéi unde erá acceptatu de D. Prefectu alu politiei si de D. Comandantu alu divisiunei 1 teritoriale, cari l'au escortatu pâna la palatulu de véra (Cotroceni), unde a fostu primitu de DD. Ministri, de cas'a s'a civila si militara, si de D. primaru cu consiliarii sei cari lu asceptau spre a-lu felicitá de bun'a venire.

M. Sea coborandu-se din trasura le multiami, binevoindu a adressá fia-cârui'a in parte cuvinte gratióse.

Varietáti.

* Sultanelu turcescu a ajunsu in 27 Iuliu in Vien'a. La curtea drumulu de feru fu primitu de M. S. Imperatulu si de archiduci.

** Prin unu emisu alu cancelariei aulice eroate se opresce ori-ce solemnitate afara de cea bisericésca, carea se va tiné pentru cei caduti in 29 Iuliu 1848 si adeca: se opresce cantarea de poesii politice si purtarea de flamuri la cemetieriu.

** Altu emissariu. Din Abrudu se serie la „Hon“ ca adjunctulu de jude cercualu Lad. Aronu aru fi arestatu in 16 Iuliu pre unu Costescu tramisu de comitetulu daeo-românu din Bucuresci, in asiá numit'a „Romania transcarpatina“ adeca in Transilvani'a. Acelasi corespundinte scie de mai multi emisari de acésti'a, cari speréza ca fara de esceptiune se voru prinde.— Dilele trecute prindu in Turd'a pre dlu negutiatoriu Steriu din Brasiovu dreptu de emisariu!—

** (Pressa.) Cetimu ca in curendu se voru redicá mesurile de pressa ce esistu in Transilvani'a si se va introduce si aici legea ce esista in Ungari'a acum. Resiedint'a juriloru va fi la M. Vasiarhely. Despre curtea de casatiune din Clusiu se dice ca se va contopi in colegiulu septemviralu.

** Alegeri in cetatea Gherla: Primariu Gregoriu Simai; Capitanu alu cetátiei Samoilu Cor-

bulu *); v.-capitanu Ioachimu Gajzágo; senatori magistratuali: Christofu Gajzágo, Seoóru Covrigu; notariu primariu Martinu Voitu; protocolistu si archivariu: Christofu Ostianu; fiscalu Nicolau Voitu; personalulu judecatorescu: jude primariu: Luc'a Bărány; asesori: Bogdan Corbulu, Davidu Corbulu, Christofu Szongott, Ioachimu Gopei'a; secretariu: Georgu Duha; protocolistu si archivariu Christianu Tüzes.

** (L o t r i) „Bihar“ spune ca in tñturile Beiusiului suntu bande mari de lotri. Fric'a de acesti ómeni atât'a e de mare încátu multi nici nu dormu nópte pe a casa.

*) Numele aceste române parte deformate in scrierile neromâne, precum Korbuly in locu de Corbulu, Kabdebo in locu de Capu de bou si apoi: Daibucate, Patrubani, Placintariu, Verzariu s. a. s. a.—, le póta armenii, cari le-au adusu cu sine din Moldavi'a, de unde au trecut in tier'a nostra.

Nr 1—1 Concursu.

In urm'a pensiunárei invetiatoriului Catranu de pâna acum d'n comunitatea Jebelu a devenitu vacanta statiunea unui invetiatoriu suplinitoriu in acésta comunitate.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: 98 fl. v. a.

b) in naturale: 46²/₃ meti de grâu; 87¹/₄ p. de lardu; 54 ponti de sare; 14⁵/₈ ponti de lumini; 3²/₄ orgii lemne de arsu; 1 holda pamentu de aratura si o gradina de 2¹/₂ holde.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu suplitoriu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuvintia, cu estrasu de botezu, cu atestate cumca au absolvatu cu sporu bunu cursulu pedagogicu la institutul preparandialu gr. res. românu din Aradu, apoi despre comportarea loru politica si morale precum si despre servitiulu loru de pâna acum, si a le subterne la acéstu Consistoriu diecesanu pâna la ultim'a Augustu a. c. cal. vechiu.

Caransebesiu, 6 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 2—1 Concursu.

Pentru intregirea statiunei vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. res. Percosov'a, ce e ingremiata in clitului Comitatulu alu Timisiului si protopresbiteratulu gr. res. românu alu Versietului se escrie prin acést'a concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: 63 fl. v. a. si 10 fl. pentru recuisele scolare;

b) in naturale: 20 meti de grâu; 16 meti de cucuru; 80 ponti de elisa; 30 p. de sare; 12 p. de lumini; 5 orgii de lemne; 6 orgii de paie; 2 jugere de pamentu clas'a I; 1¹/₂ jugeru de gradina intravilane; 1¹/₂ jugeru de gradina estravilana si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuvintia, cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursulu pedagogicu in institutul preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si purtarea loru morala si politica, si astfelu inzestrate a le subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu ala diecesei Caransebesiului pâna la ultim'a Augustu a. c. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Iuliu 1867.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 4—1 Anunciu.

Subscrisulu amu onóre a aduce la cunoscint'a publica, cumca in urm'a denumirei, prin decisiunea decretala a inaltei cancelarie aulice-transilvane ddo 9 Ianuariu 1867 Nr. 5430—1866, cu locuint'a in Clusiu, mi-amu inceputu activitatea advocatuala, si amu deschisu cancelari'a in strad'a ungarésca dinleustru in cas'a sub N. 425.

Clusiu, 23 Iuliu 1867.

Alesiu Pappu,
advocatu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 19/31 Iuliu 1867.

Metalicele 5%	57	Actiile de creditu	180
Imprumut. nat. 5%	67 40	Argintulu	124 50
Actiile de banca	700	Galbinulu	6 06 ⁵ / ₁₀